

NÉPLAP

Nagyszabású árrazdia volt Debrecenben két letartóztatással

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT KELETMAGYARORSZAGI LAPJA

ÉVFOLYAM, 282. SZÁM

VILAG PROLETARJAI EGYESÜLJETEKI

1946 DECEMBER 14, SZOMBAT

Halálra ítélték egy textilest és egy zsircsempészt

Az uzorabíróság több napi tárgyalás után ma hozott ítéletet a nagyszabású árucsempészési ügyben, amelynek vádlottjai László Feled, Dienes, a Kft. tulajdonosa Szendrői, a Magyar Textilipar Rt. elnöke, Hörömpő Sándor, a Keregyár alkalmazottja. A vádlottak mennyiségű közszükségleti cikkek képező textilát Romániába csempészték.

azonkívül öt évre kitiltja Budapestről. Szendrőt árdrágító visszaélés büntetése miatt 8 évi fegyházra, 10 ezer forint pénzbüntetésre és tízezer forint vagyoni elégtétel megfizetésére ítélte, azonkívül öt évre kitiltotta Budapestről. Hörömpő büntetése 8 hónapi börtön, Budapestről egyévi kitiltás és 300 forint vagyoni elégtétel. A többi vádlottat felmentette a vád és következményei alól. A felmentett vádlottak ítélete jogerős, a többiek terhére Alpár András államügyész súgyosítását, a védők és elítéltek enyhítésért, illetve felmentés céljából fellebbeztek.

nagyobb mennyiségű zsirt csempészték Magyarországról Ausztriába. A vádindítvány szerint Alexander Popescu mérnök és Andreas Konstantinidis mérnök négy alkalommal hatósági engedély nélkül szállítottak zsirt Bécsbe, minden esetben kb. 100-100 kg-ot. A vádlottak valamennyien tagadták bűnösségüket a azt mondták, hogy csak saját szükségletükre szolgáló mennyiséget vittek ki. Több tanút hallgatott ki a bíróság, akik azonban ezt a védekezést megcáfolták. A Lukács-tanács a vád- és védőbeszédok után Alexander Popescut kötélfaltal halálra, Andreas Konstantinidist 15 évi fegyházra és Effi Mária Rózát öt évi fegyházra ítélte. Az ítélet nem jogerős.

Rendelettel szabályozták a közalkalmazottak nyugellátását

A pénteki minisztertanácsán a pénzügyminiszter ismertetette a közalkalmazotti nyugellátásról szóló rendelet tervezetét, amelyet a minisztertanács elfogadott. A rendelet addig is, amíg az új nyugdíjrendszert meg nem dolgozzák ki, kiküszöbölje azokat az igazságtalanságokat, amelyek az állami munkások, napszámások és ideiglenes alkalmazottak rovására fennállottak.

állami munkásoknál 36 napra hosszabb idő után önhibáján kívül bekövetkezett munkaszünet sem szabja meg a nyugdíj alapjául szolgáló szolgálati időt. 4. Az állami munkás- és napszámások elhárításánál az özvegyek és árva ellátásban részesülnek, úgy mint a tisztviselőké. 5. Ha a munkást vagy napszámást tisztviselővé kinevezik, a munkás tereen eltöltött szolgálati idő beszámít a nyugdíj idejébe. 6. Nemcsak a véglegesített, hanem az ideiglenes alkalmazottak özvegyei is öt év után tarthat már igényt özvegyellátásra. Az ideigleneseknél ugyanis eddig csak tíz év után kezdődött az özvegyi ellátás. 7. A szolgáltatásra berendelt vagy szerződött nyugdíjasoknál a berendelt vagy szerződés alapján teljesített szolgálati ideje beszámít a nyugdíjba.

MOLOTOV: óriási munkát végeztünk

A külügyminiszterek a végső simításokat is elvégezték a magyar békeszerződésen

A külügyminiszterek tanácsa csütörtök este az utolsó értekezletén elvégezte a végső simításokat az Olaszországgal, Magyarországgal, Romániával, Bulgáriával és Finnországgal kötendő békeszerződéseken. Csunán Triestit vámtérületnek maradjon az olasz vámtérület része. Molotov ezt ellenezte és péntek ülése nem foglalkoztak a német kérdéssel. Az értekezlet végén Molotov szerencsés kiváratát fejezte ki — Óriási munkát végeztünk. Moszkvában új szerződés megszövegezésébe kezdünk és remélem, hogy eddigi tapasztalataink jelentős segítségre lesznek az új feladat megvalósítása során. A külügyminiszterek abban is megállapodtak, hogy a békeszerződések végleges szövegét az érdekelte országok washingtoni képviselőinek való átadását követő napon hozzák nyilvánosságra. A külügyminiszterek tanácsa ezenkívül elhatározta, hogy a román, bulgár és magyar békeszerződés elebepítéséről szavított hat hónapon belül értekezletet hívjon össze az új dunahajózási egyezmény kidolgozása céljából.

Az Egyesült Nemzetek megszakítják diplomáciai kapcsolatukat Francoval

Az Egyesült Nemzetek közgyűlése csütörtökön foglalkozott a Franco-üggyel. Hivatalosan jelentik, hogy a közgyűlés 34 szavazattal 6 ellenében (13 tartózkodott a szavazástól) megszakította azt a határozati javaslatot, amely kéri, hogy az Egyesült Nemzetek szervezetének tagállamai vonják vissza haladéktalanul a Franco-kormány mellett működő diplomáciai képviselőket. Az Egyesült Államok és Anglia is megszavazta a javaslatot. A határozati javaslat tehát megkapta az alapokmányban elért kétharmad többséget. A javaslat 1. szakasza azt ajánlja a biztonsági tanácsnak, hogy tanulmányozza azt a kérdést, hogy milyen reformokra lenne szükség abban az esetben, ha Spanyolországban nem alakul záros határidőn belül olyan kormány, amely az állampolgárok bekegyezésével jön létre és ezt szintén elfogadták. A javaslat mellett 29, ellene 8 szavazat esett és 11, köztük az Egyesült Államok és Anglia, tartózkodott a szavazástól.

Váltak feladatainkat nemcsak végrehajtottuk, hanem túlszárnyaltuk

— mondotta Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter beszámolójában

Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter pénteken Farga Lajos államtitkár társaságában fogadta a magyar sajtó képviselőit és tájékoztatta őket a közlekedésügyi minisztérium munkájáról: — Azokat a feladatokat — mondotta — amelyeket az év elején vállaltunk, végrehajtottuk. A kitűzött hat nagy híd helyett hetet építettünk meg, illetőleg építettünk újat. Tegnap készült el a Csongrád—szentesi vasúti Tiszahíd, amelynek szombaton lesz a teherpróbája és vasárnap a közlekedésügyi elnök úr fogja átadni a forgalomnak. Feladatokat nemcsak elvégeztünk, hanem ezen felül az ország romjainak újjáépítésére is vállalkoztunk. A nagy hidak mellett egész sor kisebb hidat megépítettünk, így szombaton ad-

Elfogadta a nemzetgyűlés a szövetségi javaslatot

A Nemzetgyűlés pénteki ülésén a legkésebb február 28-ig szóló felhatalmazási törvényjavaslatot vita nélkül elfogadták. A szövetségi törvényjavaslat részletes vitájában a 160. szakszónál Rónai Sándor miniszter módosító indítványt tett. Eszerint, ha az ország közgazdasági érdekeit kívánják — a közérdeket a kormány állapítja meg —, csak akkor szabad más vállalatot meg-

bízni export- és importügylet lebonyolításával, ha a megadott feltételek mellett a szövetséget a feladatot nem tudják ellátni. Hangoztatta, hogy semmit sem hajlandó a kisiparosság érdekeit ellen tenni. A miniszter módosító javaslatát elfogadták és ezzel a Nemzetgyűlés a törvényjavaslatot részleteiben is elfogadta.

A belpolitikai tárgyalásokat karácsony után folytatják

Az elmúlt hét folyamán olyan hírek terjedtek el, hogy még karácsony előtt remény van a belpolitikai válság megoldására. Ma már világosan látszik, hogy a válság megoldása továbbra is kitöltődik és karácsony előtt semmi esetre sem lehet a belpolitikai problémák tisztázására és a belpolitikai válság megoldására számítani. A válság elbuzódásának következménye, hogy 1946-ban már aligha lesz Magyarországnak kultuszminisztere.

A Független Kisgazda Párt politikai bizottságának tegnapi ülése is a válság megoldásának eltolódása jegyében zajlott le. A bizottságban Nagy Ferenc miniszterelnök ismertette a politikai bizottsággal a Baloldali Blokk és a Független Kisgazda Párt tárgyalásai során létrejött gazdasági megegyezéseket és közölte, hogy belpolitikai kérdésekben nem sikerült megállapodni a tárgyalások karácsony után folytatják.

Hathónapi börtönt kapott a népellenes Poroszlay szolgabíró

Tegnap zárult le az a háromnapos nagy per, melynek vádlottjaként dr. Poroszlay Ferenc volt hajdúhadházi földesúr és szolgabíró állott a debreceni népbíróság előtt. Az volt ellene a vád, hogy mint szolgabíró, továbbá mint helyi és erdőbirtokossági elnök a hadházi szegényparasztsággal szemben népellenes magatartást tanúsított. Szólómunkáit rosszul fizette, volt eset, mikor valósággal elbűbélte dolgoztatta őket, sőt a tárgyalás során arról is vallottak, hogy kikötött munkabért jogtalan levonásokkal csengette meg. Egy-két hadházi paraszt csendőrről való megvertetésétől sem riadt vissza a volt szolgabíró.

sem volt. Elsősorban a volt hivatali kollégák, tisztviselők és alkalmazottak siettek Poroszlay mentésére, aki mellett — mint védőügyvéd — elsősorban Rényi mester szorgoskodott. Rényi elsősorban a kommunistáknak tulajdonított Poroszlay meghurcoltatását és szemérmellen támadást intézett a Kommunista Párt ellen, mely a Poroszlay-ügyben „sorozatos izgató népgyűléseket” tartott Hadházon, hogy ki tudja alóla húzni a szonyegyet: több száz holdas birtokát. A vád- és védőbeszédok után a népbíróság délután 3 órakor kihirdette ítéletét, mely szerint 6 hónapi börtönbüntetéssel és 5 évi politikai és hivatali jogvesztéssel büntette a volt szolgabíró.

A tárgyalás szemlélőinek feltehetően, hogy a mentőtáncok közt talán egyetlen igazi paraszt fokon dőlt el az ügyben.

Összejövetelekre, lakodalmakra a Páll sörözőben

Uj telefonszám 171

Egyévi fogházra ítélték Sokhegyi János kigazda pótképviselőt

Sokhegyi János kigazdapárti pótképviselőt a budapesti főkapitánysegéd gazdasági rendészeti osztálya néhány héttel ezelőtt árdrágítás miatt letartóztatta. Sokhegyi, aki Kokán Sámuelné Bérkocsis-utcai fűszerkereskedő társa volt, a megengedettnél jó-

val magasabb áron árusította a zsírt, kolbászt és egyéb élelmiszereket. A bíróság most mondta ki az ítéletet a pótképviselő árdrágítási perében és Sokhegyi Jánost egyeztetendei, társát, Kokán Sámuelnéét pedig háromszetendi fogházra ítélte.

A karácsonyi segély az Ipartestület előtt

A debreceni Ipartestület csütörtökön délután tartotta az évben utolsó előljárási ülését.

Foglalkoztak a szegedi és gyöngyösi ipartestületek átiratával, amelyben az iparosok fokozottabb védelmére és a szervezkedés folytonosságára hívják fel a figyelmet. Ezt az ülést teljes egészében magáévá tette.

Bemutatták az IPOK leiratát, amelyben a Vass Zoltán debreceni látogatása alkalmával átadott memorandum foglaltakkal mindenben egyetért és külön megköszönték azt az áldásfoglalást, amellyel a debreceni ipartestület

az IPOK autonómiájáért szót emelt.

Nagy Sándor elnök a budapesti út eredményeiről számolt be és bejelentette, hogy minden remény megvan arra, hogy az üvegellátás ezután rendes mederbe terelhető.

Szóba került a karácsonyi segély ügye, amely körül meglehetősen zavaros a helyzet a hiányos rendelkezések következtében. Néhány napon belül kormányrendelet jelenik meg, amely tisztázza, hogy kinek és mennyit köteles az önálló iparos kifizetni. Minden valószínűség szerint a karácsonyi segélynek a kiutalását a családi pénztárra hárítják át.

Nagy az érdeklődés az MNDSz karácsonyi vására iránt

Már hetekkel ezelőtt gyűjtötték a rongyokat, textilhulladékokat a Nőszövetség asszonyai és szorgos kezük varázsolták át azokat izléses játékszerekké, babákká. Igen szépek a linóleumból készült macskák, kiskacsák. Mutatószám a jancsibabák, amelyeket olcsó áron vásárolhat meg a közönség és szerethet vele örömet karácsonyra a gyermeknek. Linóleumból készült játéktárgyak már 4-5 forintért kaphatók.

Nagyon izléses karácsonyfadíszeket is készítettek az asszonyok; ezek filléres áron vásárolhatók.

A vásár egyik közkezdelt cikke a levesbevaló tészta. A Nőszövetség tagjai tojásenként és dekánként adták össze a nulláslisztet, elvonva háztartásuktól, hogy a ruhátlan gyermekeknek segítsenek. Vékony laska, kockatészta és eperlevél a piacnál jóval olcsóbb áron kapható a Nőszövetség bazárában.

A vásár december 17-én, kedden délelőtt 10 órakor nyílik meg a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége Vörös Hadsereg-útja 59. szám alatti helyiségében.

FEKOSz-gyűlés Nyírmartonfalván

Vasárnap Nyírmartonfalván tartja a FEKOSz alakuló nagygyűlését. Nyírmartonfalván eddig földmunkás szakszervezet még nem volt, annak ellenére, hogy ott igen sok földmunkás lakik. Az alakuló nagygyűlésen jelen lesz Hajdú vármegye földmunkás szakszervezeti titkára, Kun Márton elvtárs is.

Az árjegyzékek kifüggesztése

Miniszteri rendelkezés alapján most kell elkészíteni és 15-ig benyújtani a műszaki, textil-, vasipari, finomacél- és kerékpárkereskedéseknek a november 25-i árákról két példányban a jegyzéket. Mindkét példányt a postahivataloknál bélyegzővel kell hitelesíteni, az egyiket a közellátási felügyelőséghez benyújtani, a másikat az üzletben kifüggeszteni.

Ez a kimutatás meglehetősen terhes a kereskedőkre nézve, tekintettel arra, hogy majd minden szakmánál többszáz cikk van forgalomban és mindegyiknek ki kell mutatni a november 25-i hivatalos árát.

MNDSz

Asszonytársak, figyelme! A karácsonyi akcióra vásárolt flanel megérkezett. Kérjük tagjainkat, akik varrni tudnak, jelentkezni Vöröshadsereg-útja 59. szám alatti helyiségünkben.

Bélyegzők

Vésések, arany-, ezüst- és fémtárgyakba. Jelvények, zománctáblák

PAULO
BATTHYÁNY-U. 1., udvarban.

Tűzifát

legolcsóbban
Bedecstől
Bűszörményi-út 2/c.
Rendelés leadható Rákóczi-u. 7. alatt is. Telefonszám: 15.

MIT AJANDÉKOZZUNK KARÁCSONYRA?

Töltőtollat, arany és fémheggyel PIX- és csavarirónt — Irómappát Zsebnaptárt, bőr és műbőrből Levélpapírt

„MÉLIUSZ” KÖNYVKERESKEDÉS
Közimert szaküzletéből

DEBRECENI MOZIJEGYEK AZ UNRRA-RUHÁK ZSEBÉBEN

Az UNRRA-ruhák szétszétadásánál visszásságok tapasztalhatók. — Amint a „Néplap” már megírta, az UNRRA-adományokban sok felemás és lyukastalpi cipő volt, most pedig nem egy esetben fordult elő, hogy amikor az UNRRA-telékabátot magukra vették és a zsebeit kiforgatták, Vigsetház- és Apolló-mozijegyek hulltak ki belőle. Vajon Amerikában tették-e bele ezeket a debreceni mozijegyeket? Aligha valószínű és az sem, hogy az UNRRA-biztos küldött felemás cipőket és rongyos telékabátokat. Ugyátszik, fokozottan kell ellenőrizni a szétszétadási tevékenységet.

Vasárnap lesz az I.S.M.T színházi matinéja

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság tehetségkutató versenyén a legjobb előadók december 15-én a Csokonai-színházban rendezendő matinéban lépnek a közönség elé.

A matiné Sántha Kálmán professzor nyitja meg, majd „Színház a Szovjetunióban” címmel Kertész Sándor tart előadást. Dalmady Géza orosz énekeket ad elő, utána Arkadij Avercsenko „Az öngyilkos” című egyfelvonásos komédiáját elő Bányi Judit, Daniss Győző, Soltész Bertalan, zongorán kíséri Sebestény András. Ezután a Sasady-kettős orosz táncokat ad elő, végül Arkadij Avercsenko „A csahatatlán” című egyfelvonásos vígjátékával ér véget a változatos műsor. A vígjáték szereplői: Modry Lucy, Daniss Győző, Mezei Lajos, zongorán kíséri Sebestény András.

A matiné iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg városrészter. Jegyek kaphatók az MSzMT Vörös Hadsereg-útja 49. szám alatti helyiségében, 50 fillértől 8-forintos áron.

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Szombat délután: Uj Isten Thébában.

Szombat este: Macskazene. Premierbérlet.

Irodalmi Kamaraszínház:

Szombat: Kék róka.

JÓVÁHAGYTAK A SZÍNHÁZSZERZŐDÉST

A Csokonai-színház használatában vonatkozó szerződés jóváhagyása megérkezett a helyi biznisszervezetektől, de a szerződéshez a kultuszminiszter észrevételeket tett. Nem hajlandó elismerni a városnak a jogát ahhoz, hogy ha csőleg a színházgató műsorpolitikájával művészi szempontból nem volna megelégedve, ezért a szerződést felbontassa. A kultuszminiszter szerint ez kizárólag a 6 hatásköre. Az észrevétel csupán észrevétel marad, mert a városnak igenis joga van ellenőrizni a Csokonai-színház műsorpolitikáját.

MOZIK MŰSORA:

Apolló-filmszínház: „Nagy Péter”. Monumentális orosz történelmi film. Előadások: vasár- és ünnepnap délelőtt 11, délután 3-5-7, hétköznap 3-5-7.

Vígjátékmozit: Debrecenben először! A legremekb, a legújabb Tarzan-film: Tarzan titkos kincse. Főszerep: Johnny Weissmüller — Maurice, O'Sullivan. Előadások: Előadások: 3.15, 5, 6.45 órákor.

RÁDIÓK.

kerékpár, írógép, javítás, szerelés
Soltész, Kálvin-tér 2.

ÜZENNEK A HADIFOGLYOK

Levelük átvételére az alább felsoroltak jelentkezzenek Arany János-utca 1/b. alatt, a Hadifoglyok Irodában:

Ivanka István Magyar-utca 7., Jenei Sándorné Nyil-utca 119., Silye Sándorné Bethlen-utca 24., Ivanov Gergely, Kálmán-utca 28., dr. Zichermann Imre Hatvan-utca 6., Lovász János Bellegelő 384., Debreczeni András Arany János-utca 2., dr. Csaba Jánosné Arany János-utca 54., Jackó János Vörös Hadsereg-útja 44-49., Tóth László Vörös Hadsereg-útja 5., Selepi Mihályné Vörös Hadsereg-útja 41., Arva Ferenc Nagyhegyes 23., dr. Kiss Zsigmond Központi egyetem, Szathmári Lajos Honvéd-utca 57., Erdődi Jánosné Bellegelő 60., Borros Ferenc Kishegyesi-úti szőlőseglakás, Bartos Elek Arany János-utca 42., özv. Ivánka-Tóth Istvánné Bethlen-utca 41., Balogh Józsefné Miklós-utca 40., Puskás János Geréby-telep, György-utca 3., Szappanos Gyula Arany János-

utca 14., Harmathy Jánosné Vörös Hadsereg-útja 72., Beke Sándor Haláp 88., Kovács Kató Bellegelő 282., Versényi György Kálvin-tér 2., Poroszlav Károly Vörös Hadsereg-útja 61., özv. Szabó Andrásné Pesti-utca 55., Szabó Béláné Szeder-utca 2., Sipos Istvánné Csapó-utca 23., Szakácsi János Rákóczi-utca 6., Lengyel Józsefné Hunyadi-utca 1., Sziklai Géza Széchenyi-utca 46., Várady-Szabó Jánosné Batthyány-utca 20., Kozma Imréné Kishegyesi-út 9., Koleszár Sándorné Burgundia-utca 20., id. Balogh Mihály Bellegelő 78., Szakács Antalné Csillag-utca 109., Szabó Lajosné Apafi-utca 32., Molnár Istvánné Józsa, Rákóczi-utca 85., özv. Venczel Jánosné Homok-utca 40., Dobi István Úrrétje-utca 2., Szabó Lajosné Apafi-utca 32., özv. Süveges Jenőné Szablya-utca 5.,

A levelek átvehetők napenként délelőtt 9-től délután 3 óráig.

KÖZELLÁTÁS

Szaharinkiosztás. Felhívja a közellátási ügyosztály az érdekelteket figyelmét arra, hogy a decemberi szaharinfeladagjukat a dohánykiszáradékban úgy az önellátók, mint az ellátatlanok a közellátási szelvény 6-os számú szelvényére kiválthatják. A 40 szemes karácsonyi pótfeladagot úgy az önellátók, mint az ellátatlanok, a közellátási szelvény 4-es sz. szelvényére a dohánykiszáradékban szintén átvehetik, 40 szemes csomagolásban 1.40 forintos egységárban.

Sőkiosztás. Tudatja a közellátási ügyosztály az érdekelteket, hogy a novemberi 50 dk-os sófeladagjukat, amelyek a már leadott közellátási szelvényív 11-es szelvényére jár, az illetékes fűszerkereskedőknél kiválthatják.

Lisztiosztás. Felhívja a közellátási ügyosztály a város ellátatlan lakosságának figyelmét arra, hogy a kenyérgyég december 1-7-ig szóló finomliszt szel-

vényére 20 dkg finomlisztet kg-ként 1.40 forintos egységáron, a december 8-15-ig szóló finomliszt szelvényre 20 dkg kevertlisztet szerezhetnek be kg-ként 82 filléres egységáron.

Zsíriosztás. Értesítem a város zsírban ellátatlan lakosságát, hogy a zsírjegyek 3-as számú szelvényre december 16-tól kezdődőleg 20 dkg sertészsír, vagy 25 dkg zsírszalonnát szolgáltatnak ki a hűsáparosok A zsír ára kilogrammonként 8.60 forint. A zsírszalonna kg-ként 7.50 forint. Polgármester.

A VAOSz bálja

A városi tisztviselők szakszervezetének ma este fél 8 órai kezdettel a MEMOSz összes helyiségeiben (Kossuth-utca 1. I. emelet) tartandó táncestély és az azt megelőző műsoros est iránt városrészter nagy az érdeklődés.

Jegyek — már eléggé korlátozott számban — kaphatók délelőtt 9-14 óráig a Városháza I. emelet 18. számú szobájában és délután 4 óráig a bál színhelyén. A műsoros estet Bedő Lajos, a VAOSz debreceni főosztálya intézőbizottságának elnöke nyitja meg.

Rádiójavítás

legprecízebben, olyan áron, amit a legkevesebbet kereső dolgozó is elbir

Gombos Sándornál
RAKOVSKY-UTCA 3.

Villanymotor

tekeresítés, javítása. Autó-dinamó tekeresítés. Akkumulátor javítása és töltése. Bármilyen műszerész munkát vállal

Fancsali Lajos Hatvan-u. 2.

Megvételre keresünk jó üzempépes szallagfűrészgépet

nagy méretűt, teljes komplett felszereléssel
Tiszántúli Építőmunkások Központi Anyagtelepe
HOLLO JÁNOS-UTCA 3.

Csokonai-színház

December 14-én, szombaton fél 7 órákor:
MACSKAZENE
Premierbérlet.
TÁNGOS REVÜOPERETT.
Délután 3 órákor:
Uj Isten Thébában
Filléres előadás.

Játékok, bőröndöt

legolcsóbban
Jánossynál
Simonffy-utca 1.

Uj vaskereskedés

Mindenféle vasárú kapható
LANGER és KATZ
Hatvan-u. 62. Telefon 412.

Mosott RONGYOT

vesz
a „Szabadság”-nyomda

Kamaraszínház

December 14-én, szombaton fél 7 órákor:
Kék róka

Szovjet épít Debrecen

Ma délelőtt 13 tagú tészecsoport érkezését cen. A szovjet építpestről jönnek, ahol tanulmányozták a fűteit és újjáépítési ter. Az ország bombasalt is megtekintik s elsősorban Debrecen. Építészeket valószínű Imre miniszteri osvezeti. Debrecenben, ügyosztály bemutatja előtti bombaszerűt, a tornaszakadásokat, a lakásokát és Nagytervillanytelepet. Ismeret szakemberek előtt jáépítésének és további tervét is.

A küldöttség valószínű utazik vissza

Javul Debrecen köz

Bihar vármegyei bizottsága átiratolt a cseh törvényhatóságát kért a Debcsaba közötti közforgalom létesítése feliratban kéri a minisztert, hogy Komádi-békéscsaba megépítése iránt azket tegye meg. A ezzel kapcsolatban, hogy az idegenforgósa a közlekedés megjavításával várvasszal 15 új autóból Debrecenből a vidék

El sikerült a Szabadság-telep MNES: teadé

Az MNDSz Szabadportja jólsikerült teadézt, amelynek a Szabadság-telepi mekek karácsonyi szolgálya.

A meleg családi délután megrendez Nagy Istvánné érdeme, aki már lelkesen szorgoskósa-telepi nőszöv

Dr. S. J. S. az anyag sz

A Természettud sokat Támogatók rendezésében ma, után 5 órákor dr. egyetemi tanár anyag szerkezetét múzeumában. Az „életörvényei” ma középpontjába kéfügg az atombombkal történő győmint a leggyvsz tartóssága. Beléptos megjelenést k

„Központi E”

„Központi E”
Saloncukor
citrom és f

BEN

ajándékk
KARÁ

140 cm sz. csik
80 cm széles i
80 cm széles
Pyjama kopper
Fejkendő (flock)
Divatszál szines
Férfi pullover
Bolyhos női n

Karácsoni Játék

Vidékre utaz
BENYÁT

Szovjet építészek Debrecenben

Ma délelőtt 13 tagú szovjet építészcsoporthoz érkezett Debrecen. A szovjet építészek Budapestről jönnek, ahol már napokig tanulmányozták a főváros épületeit és újjépítési terveit.

Az ország bombasújtott városait is megtekintik s ezek között elsősorban Debrecen. A szovjet építészektől valószínűleg Perényi Imre miniszteri osztálytanácsos vezeti. Debrecenben a műszaki ügyosztály bemutatja az állomás-előtti bombasérült részt, a csatornaszakadásokat, az épülő kislakásokat és Nagytemplomot és a villanytelepet. Ismertetik a szovjet szakemberek előtt a város újjépítésének és további fejlesztésének tervét is.

A küldöttség valószínűleg vasárnap utazik vissza Budapestre.

Javul Debrecen közlekedése

Bihar vármegye törvényhatósági bizottsága átiratot intézett Debrecen törvényhatóságához és támogatást kérte a Debrecen-Békéscsaba közötti közvetlen vasúti forgalom létesítése iránt. A város feliratban kéri a közlekedési minisztert, hogy a Derecske-Komádi-Békéscsabai vasútvonal megépítése iránt az előkészületeket tegye meg. A polgármester ezzel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy az idegenforgalom növekedése a közlekedési viszonyok megjavítását várható; így tavasszal 15 új autóbuszjárat indul Debrecenből a vidékre.

El sikerült a Szabadság-telepi MNCS: teadélú ánya

Az MNCSz Szabadság-telepi csoportja jólsikerült teadélután rendezett, amelynek tiszta jövedelme a Szabadság-telepi szegény gyermekek karácsonyi felségelvezését szolgálja.

A meleg családi hangulatú teadélután megrendezése elsősorban Nagy Istvánné nőszövetségi tag érdeme, aki már régebbi idő óta lelkesen szervezkedik a Szabadság-telepi nőszövetségben.

Dr. Szalay Sándor előadása az anyag szerkezetéről

A Természettudományi Kutatókat Támogatók Baráti Körének rendezésében ma, szombaton délután 5 órakor dr. Szalay Sándor egyetemi tanár tart előadást „Az anyag szerkezetéről” címmel a Déri-múzeumban. Az élettelen anyag „élettvényei” ma az érdeklődés középpontjába kerültek. Ezekről függ az atombomba és a sugárakkal történő gyógyítás éppúgy, mint a leggyorsabb textilárú tartóssága. Belépődíj nincs, pontos megjelenést kérnek.

Karácsonyi vásár!
Szalancukor, cukorkák, citrom és fűszerárak
„Központi Eléstartár”-ban
László-utca 18. WEISZMANN

BENYÁTS
ajándékkal szebb a KARÁCSONY

140 cm sz. csikos flanel 16:50
80 cm széles inganyag. 8:10
80 cm széles karton . . . 8:40
Pyjama kopper barhet . . . 8:90
Fejkendő (floccon) . . . 6:60
Divatsál színes . . . 9:64
Férfi pullover . . . 18:—
Bolyhos női nadrág . . . 23:60

Karácsonyfadíszek. Játékaruk.
Vidékre utárvét szállítunk.
BENYÁTS áruház

Nagyszabású árrazzia volt Debrecenben két letartóztatással

Tegnap az Arhivatal árfelügyeleti repülőbizottsága Debrecenben járt, a hatóságok és a pártok küldötteinek bevonásával árelenőrzést tartott. **Mintegy 10 árelenőrző csoport több mint 100 kereskedőt vizsgált felül.** A razzia során több kihágást és nagyobb árdragításokat lepleztek le. Az ellenőrzésben résztvett **Szentjóbby István** budapesti szakelődő is.

A gyanútan kereskedők mit sem sejtve drágítottak, mikor az árelenőrző bizottság tagjai megjelentek és jegyzőkönyvetltek az esetet. **Horovitz Ernő** Széchenyi-utcai rövidárkereskedő az 500 yardos pamutfonalat 1.58 helyett 1.80-ért adta. Sokkal súlyosabb

árdragítást követett el **Algöldi Miklós** Kinizsi-utcai kereskedő; ő a horgonycérnat 1.15 forintról 2.60-ra drágította.

Ezt a két kereskedőt le is tartóztatták. Ellenük gyorsított eljárást alkalmaznak és három napon belül a bíróság letárgyalja az ügyüket.

Kiseb kihágásokon kapták rajta **Szilágyi Lajos** Vörös Hadsereg-útja 59. szám alatti divatrukereskedőt, aki a kirakati árakat nem tüntette fel. **Nagy Sándor** Zoltánt szintén azért vonták felelősségre, mert a kirakatiában a bőr- és cipészkelekek árait jelző kistáblák helyett az volt, hogy

„Kirakat rendezés alatt.” Persze, **Nagy Sándor** kereskedő már több hete rendezzi a kirakatát.

Az ellenőrzés során tetten érték még **Sarkadi Lajos** Dembinszky-utcai lakost, aki nagymennyiségű „Magyar” cigarettát árusított dobozonként 10 forintért. Ő ugyan nem adta drágán az árúját, de semmi engedélye sincs az árusításhoz.

A nagyszabású árrazziát remélhetőleg, a közeljövőben még jobban fokozni fogják. A közellátási felügyelőség jelentése szerint Debrecenben rövid időn belül szakcsoportok érkeznek, akik szakmánként ellenőrzik az árakat.

MA, szombaton este 8 órakor: Színjátzók bálja a Bikában! Jegyek kaphatók a Szabadság-könyvesboltban és Arany János-utca 1/b alatt.

DEBRECENBEN

100 százalékos az őszi vetés

A kedvező időjárás következtében még mindig vetnek búzát és őszi árpat. A búzavetések nagyon szépek és a rozs erősen bokrosodik.

A tavalyinál az idén jóval több a vetésterületünk: Debrecen határában a tavalyi 13.000 holddal szemben eddig már 27.000 kataszteri holdat vetettek be. Ebből 22.000 hold búza, 4500 hold rozs és 500 hold ősziárpa. Így Debrecen határában az előirányzott vetésterületnek 100 százaléka be van vetve.

Hajdúmezei viszonylatban az őszi munka egy bőkérvén felelt meg: a 110.000 kataszteri hold előirányzott területből már eddig 108.500 kataszteri holdon végezték el a munkálatokat.

Teljesülnek a Szabadság-telepek kívánságai

Som Imre elvtárs vezetésével küldöttség kereste fel Szabó Kálmán polgármestert a telep 16.000 lakosának kérésével.

A küldöttség közel ezer aláírással memorandumot nyújtott át a polgármesternek, azt kérve, hogy a közlekedési körzeti iródt azonnal helyezze vissza a telep-re, a Szabadság-telep és a Bihari-telep utcáinak megvilágítását legalább az utcakereszteződésnél biztosítsák, a telep főutcájának tisztántartására pedig állítsanak munkába egy utcaszépítőt.

A polgármester a telep lakóinak kérését magáévé tette és azonnal intézkedett azok teljesítésére.

Hejrehozzák a Dobozy-bérházakat és 41.400 népszámos közmunkát végeznek Debrecenben

Pénteken reggel tartották Debrecen város rendes havi kisgyűlést. A főispán röviden üdvözlötte a kisgyűlést abból az alkalomból, hogy először ült össze a város-háza újjépített tanácstermében.

A polgármester jelentést a kisgyűlés hozzászólás nélkül tudomásul vette. Ez annál is könnyebb volt, mert a kisgyűlés tagjai közül mindössze ketten, Kovács Lajos és Erdős Imre elvtársak jelentek meg.

Kalenda Lóránd ismertette az építési és közmunkaügyi miniszter leiratát a közmunkák megindítására vonatkozóan és előterjesztését, amely szerint a városban lévő nyílt víztartómedencék megszüntetésére és a külsőségi utakon víztelenítési árkok megadására 10.000 népszám, a 162 romépilet lebontására 21.000, a baromvadászterén újabb 50 kislakás építésére 10.400 népszám engedélyezését kérte. A kisgyűlés hozzájárult.

Ugyancsak Kalenda Lóránt műszaki tanácsos tett előterjesztést a kisgyűlésnek, hogy a Dobozy-bérházak helyreállítására nagyobb összegű hosszulejárati kölcsönt vegyen fel a város. A kisgyűlés az előterjesztést jóváhagyta. A helyreállítási költség körülbelül másfélmillió forintot tesz ki a műszaki ügyosztály kalkulációja szerint; 36 lakás lesz a két bérházban, ebből 28 kétszobás, a többi egyszobás-fürdőszobás garzonlakás.

Dr. Erdős hangsúlyozta, hogy nem szabad drága bért követelni ezek után a lakások után, mert ideje, hogy most már a dolgozók is olcsó, de rendes lakáshoz jut-hassanak hozzá.

Kalenda Lóránt megnyugtatóan közölte, hogy éppen azért változott meg az eredeti terv és nem háromszobás, személyzeti szobával rendelkező lakásokat építenek, mert így akarják a nagyesaládú dolgozó emberek részére kiadni majd a lakásokat.

Reméljük, hogy Debrecennek ez a nagyrészt fiatal, progresszív gárdája kifejezti és kifejezheti azt a programot, amit kezdőben adott és határozott irányban megindítja a harcot az újjászületendő magyar kultúráért.

SZÜCS JENŐ.

KARÁCSONYRA HORA
ékszer, óra, ezüstnemű
PIAC-UTCA 20. (Városháza-épület)

KARÁCSONYRA JAVITASSA rádióját elektroműszaki vállalatnál
Debrecen, Csapó-u. 13.
Kilógástalan munka! Olcsó árak!

Holnap

A napokban jelent meg Debrecenben a „Holnap” című folyóirat. Hogy irodalmi, irodalompolitikai, társadalomtudományi, kritikai szemle-e, nehéz meghatározni. Mindeneknek a szintézisét kívánja szolgálni, azt a megbontatlan egységet, amit legnagyobbjaink képviseltek műveikkel. Ezt a célkitűzést nem valósította meg — nem is valósíthatja — a „Holnap” első száma, a szándék mögött még a kialakulatlan szöveg bizonytalansága érzik, de az kétségtelen, hogy ez a munkaközösség megtalálta a helyét s nem a félcsem és dombokorság a lételemé, hanem az eszözök bátor keresése. — „Gyakorlat és szemlélet, — az élet e kettő együttesen” — vallják s valóban, a kezdet bizonyítja, hogy az ő „látomásuk” nem impotens képzelgés, hanem szervesen a valóság talajából született s utal a holnap, a jövő felé.

Természetesen lazú keresztmetszet még mindaz, amit a „Holnap” első száma mutat, úgyhogy az ilyen értékelés, mely magára arra a mozgalomra vonatkozik egészében, amit ez a folyóirat indít meg, csak akkor lehet helyes, ha a „Holnap” fejlődésképes és minden körvonalon lépése új problémákat és új szándékokkal gazdagodik.

Ez a folyóirat az ébresztést szolgálja, lehetőség arra, hogy tudatos és őszinte munkával érvényesítse és forradalmasítsa a lap-pangó erőket, egészséges mozgást indítson Debrecen szellemi életében. — A „Magyarok” c. folyóirat, mely a felszabadulás után jelent meg Debrecenben, véglegesen kitérte maga alól Debrecen talajtát és Budapestre költözött, a nemrégben megjelent „Keleti Kapu” pedig főképpen a román-magyar problémákkal foglalkozik.

Nyomozz, kutass, figyelj, igen sokan vannak!
Eltenségeid ök: az árdragítók!

Gyapiúját
kártoltassa és ionassa mechanikai gépen
Karap Béla
ionó- és szövüzemében
Baltázár Dezső-utca 9. sz.
(Fűvészker-t. utca.)
Vállal: mosást, kártolást, fonást, szövést. Tökéletes csomómentes fonalat készít tetszés szerinti vastagságban.

HIREK

IDŐJÁRÁSJELENTÉS: Délkeleti, keleti szél, felhőgyonulások, kisebb fűtőeső, havazás, a hőmérséklet fevább süllyed.

A Magyar-Szovjet Művelődési Társasághoz Vöröshadsereg-útja 49. szám alatt ma, szombaton d. u. 4 órai kezdettel a mezőgazdasági szakosztály ülésén Magyar András „A Szovjetunió állattenyésztési politikája” címen tart előadást. Érdeklődőke! szívesen látnak.

A kisgyűlés tudomásul vette, hogy a városi alkalmazottak karácsonyi segélyét, összesen 120.000 forintot a város házipénz-ára már folyósította.

Hírdetéseit a Szabadság könyvesboltban (Városháza épület) is feladhatja.

A kolozsvári „Igazság” jelenti, hogy Nagyváradon az utóbbi időben tifuszbajrány van. A kiütések elfusznak eddig 3 halálos áldozata van.

A zsebórák lopnak ki 1100 forintot és egyéb értékeket Kovács István eperjesi lakosnak. A feljelentés alapján elfogták Zeuzi Eszterit, aki ugyanabban a vendéglőben szórakozott és a pénzt meg is találta nála. A nő őrizetbe vették.

Téli flanel sportingek Frank, Arany Bika

Értékes családi iratokat és 4900 forint készpénzt tartalmazó relikvium felejtett Rosenfeld Miksáné a Budapest-debreceni személyvonaton. Miután pótolhatatlan iratok voltak benne, a rendőrség útján kéri a megtalálókát, hogy juttassák el címéret Rosenfeld Miksáné, Ujfahértó, Piac-ter. A megtaláló a pénzt megkapja, szipán az iratokra van szükség.

Összes menhelyi gyermek! Vasárnap 15-én 8 órára jelentkeznek a Tóthfalussy (Degenfeld)-téri rendezőben.

Névjegyeket, meghívókat, plakátokat, kereskedelmi nyomtatványokat ole-on és izlésesen készít a Szabadság-nyomda, Bajcsy-Zsuzsanna-utca 16.

Ügyfélkiosságot követel el és mire ráfájláltak, szívenyelt Széll János nagyfűtőppi jakos. Feltének a la ismeretlen.

A Gyermekbarátok Országos Egyesülete debreceni csoportja vasárnap délután 3 órai kezdettel Széchenyi-utca 15. szám alatti helyiségében szülői értekezést tart.

Varrógép szakszerű javítása, alkatrészek raktáron D. Demokos Jenő műszerész, Piac-utca 66.

Újonnan rondszeresített vasutas-sapka, vállap, fehérmű. költőárú „Egyenruházat”-nál, Piac-utca 56.

Hirtelen halál érte Varjassy Gyula Kossuth-utca 22. szám alatti kosárfonó mestert. Pénteken d. e. egy verő nyitott be a 79 éves mester üzletébe és a földön holtan találta. A rendőrség megállapította, hogy a halált szívbetegség okozta. A temetési engedélyt kiadák.

Arany Ezüst Brillians Ekszer
Halász
Piac-utca 22. sz.

